

EIŠIŠKIŲ STANISLOVO RAPOLIONIO GIMNAZIJOS PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMO, INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO, FIKSAVIMO IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

Pradinių klasių mokinių vertinimo, asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir mokymosi pagalbos teikimo tvarkos aprašas (toliau - aprašas) reglamentuoja pradinių klasių mokinių vertinimo, asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir mokymosi pagalbos teikimo tvarką gimnazijoje. Dokumentas parengtas remiantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakyму Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), Vertinant pradinių klasių mokinius mokytojams rekomenduojame naudotis UPC parengtomis PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO METODINĖMIS REKOMENDACIJOMIS bei vadovautis Bendrojoje programoje (2008) pateiktais atskirų dalykų Mokinių pasiekimų bei Pasiekimų lygių požymių aprašais.

Vartojamos sąvokos:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Individualios pažangos (ideografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

Diagnosticinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamas siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

I. Kasdienis - formuojamasis vertinimas

Didžiąją dalį (apie 90%) vertinimo informacijos vaikams pateikiame žodžiu. Vertinimo informaciją raštu pateikiame mokinių darbuose, el. dienyne, vertinimo aplankuose, ataskaitose ir asmens bylose.

Vertinimo fiksavimas rašto darbuose:

1. Nebūtina kiekvieną dieną vaikui už kasdienį darbą rašyti komentarą, vertinimą.
2. Po ištaisyto rašto darbu parašomas komentaras sąsiuvinyje. Šio komentaro nebūtina perrašyti į e-dienyną.
3. Vertinant – rašant komentarą nepakanka parašyti tik vieną žodį (puiku, gerai, ar „nepadarei nė vienos klaidos“ – šie žodžiai nevartotini kaip komentarai). Reikia nurodyti konkrečius vaiko pasiekimus ir kokią jis padarė pažangą. Jeigu mokinytis nepadarė nė vienos klaidos siūlome

komentare parašyti tai, ką jis išmoko (pvz.: „skiri tikrinius daiktavardžius nuo bendrinių“, arba „moki parašyti vardus“). Jei mokinio rašto darbe yra klaidų, mokytoja komentare iš pradžių parašo ką jis išmoko, kas yra gerai, o tada aptariamos klaidos. Vadinasi, komentaras turėtų būti pozityvus, pripažįstantis atlikto darbo vertę, palaikantis vaiko pastangas gerai padaryti užduotį, jame turi atsispindėti visi nurodytieji vertinimo kriterijai; nurodytos taisytinės vietos, būtų pagerinti darbai. Komentare vartojame sąvokas suprantamas vaikui.

Komentarų pavyzdžiai:

Lietuvių kalba	Matematika
<ul style="list-style-type: none"> - Moki žodžius skirstyti reikšminėmis dalimis. Dar nemoki išskirti priesagų. Gali paprašyti mano arba Jonuko pagalbos. - Gebi nustatyti kalbos dalis. Pasikartok dialogo skyrybą. Pavyzdžiai yra pratybose. psl..... - Žmonių vardus parašei teisingai. Žinok, kad miestų, upių pavadinimai rašomi didžiąja raide. - Džiaugiuosi. Diktante klaidų mažiau. Primenu, kad parašęs atidžiau pasitikrintum. - Kūrybiškumo tau nestinga. Tik patariu rašyti trumpesniais sakiniais. - Atkreipk dėmesį į ilgųjų balsių rašybą. Tau tikrai pavyks. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gebi smulkinti ir stambinti matinius vienetus. Prisimink, kad $1h = 60min$. - Apskaičiavai teisingai 4 reiškinius. Nepamiršk žymėti veiksmy eiliškumo. - Suskaičiavai teisingai, tik atkreipk dėmesį kokį veiksmą (+ ar -) reikia atlikti. - Uždavinius išsprendei teisingai. Pasistenk teisingai formuluoti klausimus. - Gebi teisingai apskaičiuoti stačiakampio plotą, tik įvardinai neteisingai. Prisimink, kad plotas žymimas m^2. - Kantriai mokaisi daugybos lentelę. Vis daugiau teisingų atsakymų.

Vertindamas raštu mokytojas pažymi, ką mokinys jau geba ir ko negeba.

Irašai el. dienyne:

1. Jei 1 savaitinė pamoka - ne mažiau kaip 1 įvertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui;
2. Jei 2 savaitinės pamokos- ne mažiau kaip 2 įvertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui;
3. Jei 4-5 savaitinės pamokos - ne mažiau kaip 5 įvertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui;
4. Jei 7-8 savaitinės pamokos- ne mažiau kaip 6 įvertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui.

Irašų pavyzdžiai:

Lietuvių kalba	Matematika	Pasaulio pažinimas
Vadovėlio tekstus skaito lėtai skienuodamas.	Moka skaičiaus 2, 3, 4 ir 5 daugybos lentelę.	Mokėjo nusakyti aplinkoje vykstančius pasikeitimus, juos apibūdinti.
Sudarė sakinius pagal klausimus, tačiau neatidžiai užrašė.	Sėkmingai taiko sudėtinio reiškinio veiksmų tvarkos taisyklę.	Teisingai sudėliojo žemynų ir vandenynų pavadinimus.
Raiškiai skaitė tekstą...., atsakė į pateiktus klausimus.	Teisingai išsprendė tekstinius uždavinius.	Domisi savo šeimos ir giminės praeitimi, tradicijomis.
Įdomiai sukūrė pasakojimą... pagal paveikslėlių seriją, vartojo	Teisingai atliko sudėties ir atimties veiksmus.	Žino Lietuvos valstybės simbolius.

vaizdingus žodžius ir posakius. Diktantą parašė be klaidų, rašydamas taikė rašybos bei skyrybos taisykles. Išmoko atmintinai ir raiškiai padeklamavo eilėraščių....		Moka naudotis žemėlapiu ir gaubliu. Lietuvos žemėlapyje parodė ... miestus. Atliko praktinį darbą: padarė Lietuvos vėliavėlę ir žemės rutulį.
---	--	---

- Mokytojai vaikų pasiekimus, veiklą pamokoje turėtų fiksuoti savo užrašuose. Informaciją perteikti tėvams pokalbio metu ar individualių konsultacijų metu.

Skaitymo gebėjimų vertinimas

Skaitymo gebėjimai yra visada vertinami žodžiu vaikui, o tėvams e-dienyne, nurodant konkrečius vaiko pasiekimus (pavyzdžiui, skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.) ir spragas (pavyzdžiui, intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.).

II. Diagnostinis vertinimas

1. Mokslo metų pradžioje 1 ir 3 klasių mokiniai rašo diagnostinius lietuvių kalbos ir matematikos testus.
2. Kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai nevertinami lygiu. El. dienyne rekomenduojama rašyti komentarą. (pvz: labai gerai parašė kontrolinį darbą).
3. Mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį). Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus ir įvertina – nurodo mokinio pasiekimų lygį (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas). Dorinio ugdymo ir šokio dalykų pusmečio įvertinimai – padarė pažangą (**pp**) arba nepadarė pažangos (**np**).
4. Darbams, kurie vertinami taškais, balais nepakanka nurodyti surinktų taškų skaičių – būtinas trumpas mokytojo komentaras, kuriame įvardina mokinio pasiekimus bei padarytas klaidas. Siūlome sudaryti testus ir nurodyti taškus taip, kad jų nebūtų galima konvertuoti į pažymius. (pvz. surinkai 67 taškus iš 100 galimų. Tai leidžia suprasti, kad vaikas parašė pažymiui - 7). Geriau parengti testą taip, kad maksimumą galima būtų surinkti, pavyzdžiui 86 balus, 97 balus, 53 balus ir t. t.). Siūlome atsargiai naudotis ir procentais pvz. darbas atliktas be klaidų – 100 proc. 4-5 klaidos 70 proc. Toks procentų rašymas leidžia suprasti ir konvertuoti juos į pažymius.
5. Mokinių parašytus diagnostinius darbus aptariame klasėje, tačiau nekomentuojame kiekvieno darbo, o nurodome esmines klaidas. Aptariant darbus mokytoja turi elgtis etiškai mokinio, kuris blogiausiai parašė darbą. Aptariamąs būdingiausias klaidos ir kaip jos turi būti taisomos. Mokiniams, kurie parašė darbą be klaidų, mokytojai gali siūlyti atlikti kitas užduotis. Mokiniai nelyginami tarpusavyje.
6. Vaikai apie patikrinamųjų darbų rašymą turi sužinoti prieš kelias dienas.

III. Mokinių įsivertinimas

Į vertinimą mokinius reikėtų įtraukti reguliariai. Įsivertinant mokiniui svarbu refleksija (savianalizė) arba savo minčių, veiksmų, vertybių kritiškas pergalvojimas ir analizavimas, todėl mokytojas skatina mokinius:

1. Pasikeisti su bendraklasiais įspūdžiais apie pasiekimus;
2. Porose pasitikrinti ir įvertinti vienas kito išmokimą;
3. Analizuoti savo klaidas;
4. Pratybų sąsiuvinuose trumpai nurodyti pažangą;
5. Pakomentuoti savo įsivertinimą (Nė vienas mokinys neturi būti verčiamas kalbėti apie savo įsivertinimą.);
6. Rinkti savo darbus (kurie bus vertinami, yra įvertinti) aplankuose, kuriuose taip pat galėtų būti mokinio nuomonė apie kai kuriuos arba visus aplanke esamus darbus.

IV. Kas turėtų būti tikrinama ir mokytojų ištaisoma 1-4 klasėje

1-osiose klasėse

1. Tikrinamas naujai išminktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas. Netaisyklingai parašytos raidės apačioje žymimos – ženklų, taisyklingai parašytos raidės apačioje žymimos + ženklų.
2. Taisomas *netaisyklingas* raidžių jungimas;
3. Patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.
4. Pirmoje klasėje taisome **visus** mokinio rašto darbus (sąsiuvinis, pratybų sąsiuvinis).

2-osiose klasėse

1. Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
2. Temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinama **bent dvi** mokytojo pasirinktos užduotys;
3. Sąsiuvinyje tikrinamos užduotys, leidžiančios įvertinti mokinių išmokimą ir suvokimą; Tikrinamos savarankiškai atliktos užduotys;
4. Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį.

3-4-osiose klasėse

1. Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
2. Temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinama **bent dvi** mokytojo pasirinktos užduotys;
3. Sąsiuvinuose tikrinamas vienas savarankiškas darbas per savaitę;
4. Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos;
5. Namų darbai tikrinami klasės mokytojos pasirinktais būdais.

Tikrindamas matematikos kontrolinį darbą, testus, lietuvių kalbos darbus:

1. Mokytojas ištaiso visas klaidas (ir matematikos, ir lietuvių kalbos);
2. Diktante, lietuvių kalbos rašto darbuose nubraukiame klaidą ir viršuje užrašome taisyklingai. Jeigu klaidingai parašytas žodis, sakinio dalis ar visas sakinytis, tai mokytojas išbraukia tai, kas nereikalinga, ir viršuje parašo kitus žodžius;
3. Klaidingą parašymą perbraukiame ir teisingai užrašome viršuje;
4. Nerekomenduojama taisyti tik vieną neteisingai parašyto dvibalsio raidę – taisome dvibalsį;

Taisydamas mokytojas atkreipia dėmesį:

1. Po sutartinių mato vienetų taškai nededami (cm kg ct Lt km);
2. Trumpinant žodžius – būtinai taškai – (obuol. knyg. ir pan.);
3. Atsakymą taisyklingai užrašome taip - Ats.: liko 36 lapai. Ats.: nukirpo 2 cm;
4. Mokytojas privalo užrašyti teisingą užduoties sprendimą bei atsakymą.

V. Asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo ir mokymosi pagalbos teikimo tvarka

1. Kiekvienas 1-4 kl. mokinys **rugsėjo-gegužės mėnesiais** pildo įsivertinimo anketą (priedas Nr.1);
2. Turėdamas mokinių užpildytas anketas mokytojas organizuoja individualius pokalbius, kurių metu aptariamos mokinių mokymosi sėkmės ir nesėkmės, savijauta, elgesys, formuojami lūkesčiai ateinančiam mokymosi laikotarpiui (PRIEDAS Nr.2). Individualūs pokalbiai organizuojami **spalio, vasario mėnesiais**. Pokalbio rezultatas – sudarytas asmeninės pažangos **planas**, kuriame mokinys išsikelia mokymosi tikslus nustatytam laikotarpiui (PRIEDAS Nr.3);
3. Mokytojas ne rečiau kaip kartą per mėnesį peržiūri kiekvieno mokymosi rezultatus, lankomumo ataskaitas, pagyrimus/pastabas ir su mokiniu aptaria, kaip sekasi. Jei mokiniui kyla mokymosi, elgesio, lankomumo problemų, į gimnaziją gali būti kviečiami tėvai.
4. Pusmečių pabaigoje mokiniai įsivertina kartu su mokytoju (kaip pavyko pasiekti plane numatytų tikslų). Mokinys pildo pažangos įsivertinimo lentelę (PRIEDAS Nr.3);

Pagalbos mokiniui teikimo modelis

Mokytojas:

- Padeda mokiniui stebėti individualią pažangą.
- Išsiaiškina mokymosi pagalbos mokiniui poreikį.
- Nukreipia mokymosi sunkumų turinčius mokinius į konsultacijas, nukreipia namų darbų ruošai gimnazijoje po pamokų;
- Bendradarbiauja su dalykų (tikybos, muzikos, anglų kalbos, šokio) mokytojais, mokymosi pagalbos mokiniui organizatoriumi.
- Esant poreikiui į problemų sprendimą įtraukia tėvus.
- Jei negali problemos išspręsti, kreipiasi į specialistus.

Pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas, logopedas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas):

- Kalbasi su mokiniu, teikia socialinę pedagoginę ir psichologinę pagalbą.
- Veda individualias ir grupines konsultacijas mokiniams bei jų tėvams.
- Kartu su mokytoju kontroliuoja mokinių lankomumą, stebi mokymosi rezultatus.
- Reikalui esant, siūlo kreiptis į specialistus kitose tarnybose (PPT, VTAT, policija, Šalčininkų r. savivaldybės VGK).
- Situacijai nepagerėjus pagalbos mokiniui specialistai informuoja gimnazijos administraciją apie esamą problemą.

Gimnazijos administracija:

- Išanalizuoja esamą situaciją.
- Siūlo mokinio problemą svarstyti Vaiko gerovės komisijos posėdyje.

Vaiko gerovės komisija:

- Svarsto mokinio problemų priežastis, siūlo galimus pagalbos būdus.
- Į VGK posėdžius gali būti pakviesti mokinių tėvai.

Mokinys, šeima:

- Šeima domisi rezultatais, įsipareigoja padėti.
- Tėvai ne mažiau kaip 3 kartus per mokslo metus lankosi gimnazijoje.
- Mokinys vykdo jam parengtą individualios veiklos planą.
- Pagal poreikį kartu su tėvais dalyvauja VGK posėdžiuose.

VI. Baigiamosios nuostatos

1. Rekomenduojama vertinimui naudoti pradinių klasių metodinės grupės parengtus kiekvienai klasei vertinimo komentarų šablonus. (priedama PRIEDAS Nr.1);

2. Ketvirtokams baigus pradinio ugdymo programą, įvertinti juos pagal pradinių klasių mokytojų metodinės grupės parengtą pradinio ugdymo programos pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašo formą (pridedama PRIEDAS Nr.1).

EIŠIŠKIŲ STANISLOVO RAPOLIONIO GIMNAZIJA

..... klasės mokinio(ės)

.....
(vardas, pavardė)

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS BAIGIMO PASIEKIMŲ IR BENDRŲJŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO APRAŠAS

1 lentelė. Mokymosi pasiekimai

Dalykas	Pasiektas lygis (<i>dorinis ugdymas</i> : padarė pažangą, nepadarė pažangos; <i>kiti dalykai</i> : aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas)	Komentarai
Dorinis ugdymas		
Gimtoji kalba		
Užsienio kalba		
Matematika		
Pasaulio pažinimas		
Dailė ir technologijos		
Muzika		
Kūno kultūra		
Šokis		

2 lentelė. Bendrųjų kompetencijų vertinimas

Kompetencijos	Kriterijai	Vertinimas (pažymėti „+“ vieną iš dviejų)	
		ryšku (taiko)	siekia
Komunikavimo kompetencija	geba reikšti mintis, jausmus, išsakyti nuomonę, pasakoti, pasidalyti patirtimi		

1-4 KLASIŲ MOKINIŲ ĮSIVERTINIMAS „AŠ KLASĖJE“

2017-2018 m.m.klasė

R-beveik niekada, **G**- kartais, **Ž**- visada

.....vardas, pavardė

Eilės Nr.	Klausimynas/ mėnuo	09	10	11	12	01	02	03	04	05
1.	Mokykloje jaučiuosi saugiai ir gerai									
2.	Dalyvauju klasės veikloje									
3.	Sulaukiu pagalbos ir palaikymo iš klasės draugų									
4.	Padedu klasės draugams									
5.	Klasėje neatstumiui nei vieno bendraklasio									
6.	Patiriu patyčias klasėje									
7.	Nevėluoju į pamokas									
8.	Esu drausmingas, netrukduo kitiems dirbti									
9.	Idėmiai klausausi, aktyviai dalyvauju pamokoje									
10.	Į pamokas atsinešu visas reikalingas priemones									

Mokytojo komentaras:

.....

Susipažinau: tėvų parašas, vardas, pavardė

Pirmas pusmetis

Antras pusmetis.....

2017-2018 m.m.klasės mokinio(-ės).....

PAŽANGOS ĮSIVERTINIMO REZULTATAI

Ugdymo(si) tikslas

Mokomasis dalykas	Turėjau 2016-2017 m.m.	Noriu turėti 2017-2018m.m. I pusmetyje	Pirmas pusmetis	Noriu turėti 2017-2018m.m. II pusmetyje	Antras pusmetis	Metinis	POKYTIS	PASTABOS
Lietuvių kalba								
Anglų kalba								
Matematika								
Pasaulio pažinimas								
Dailė ir technologijos								
Muzika								
Kūno kultūra								
Šokis								

Klasės vadovas(parašas, vardas, pavardė)